MÜZİK SANATI VE EĞİTİMİNDE

ÇAĞDAŞ YAKLAŞIMLAR VII

"ŞİNASİ ÇİLDEN ÖZEL SAYISI"

EDİTÖRLER:

PROF. DR. ŞEBNEM Y. ORHAN

PROF. DR. BEGÜM ÖZ

DOÇ. BAHADIR ÇOKAMAY

EĞİTİM yayınevi

MÜZİK SANATI VE EĞİTİMİNDE ÇAĞDAŞ YAKLAŞIMLAR VII

"ŞİNASİ ÇİLDEN ÖZEL SAYISI"

Editörler: Prof. Dr. Şebnem Y. Orhan, Prof. Dr. Begüm Öz, Doç. Bahadır Çokamay

Genel Yayın Yönetmeni: Yusuf Ziya Aydoğan (yza@egitimyayinevi.com)
Genel Yayın Koordinatörü: Yusuf Yavuz (yusufyavuz@egitimyayinevi.com)
Sayfa Tasarımı: Kübra Konca Nam
Kapak Tasarımı: Begüm Öz

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Yayıncı Sertifika No: 76780

ISBN: 978-625-5997-55-5
1. Baskı, Aralık 2024

Baskı Cilt: Sayfa Basım Sanayi
Tevfik İleri Mah. Emek Cad. Polat Sok. No: 2 Pursaklar / Ankara
Matbaa Sertifika No: 77079

Kütüphane Kimlik Kartı

MÜZİK SANATI VE EĞİTİMİNDE ÇAĞDAŞ YAKLAŞIMLAR VII
"ŞİNASİ ÇİLDEN ÖZEL SAYISI"
Editörler: Prof. Dr. Şebnem Y. Orhan, Prof. Dr. Begüm Öz, Doç. Bahadır Çokamay
VIII+196 s., 160x240 mm
Kaynakça var, dizin yok.
ISBN: 978-625-5997-55-5

Copyright © Bu kitabın Türkiye'deki her türlü yayın hakkı Eğitim Yayınevi'ne aittir. Bütün hakları saklıdır. Kitabın tamamı veya bir kısmı 5846 sayılı yasanın hükümlerine göre kitabı yayımlayan firmanın ve yazarlarının önceden izni olmadan elektronik/mekanik yolla, fotokopi yoluyla ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılamaz, yayımlanamaz.

EĞİTİM
yayınevi

Yayınevi Türkiye Ofis: İstanbul: Eğitim Yayınevi Tic. Ltd. Şti., Atakent mah. Yasemen sok. No: 4/B, Ümraniye, İstanbul, Türkiye

Konya: Eğitim Yayınevi Tic. Ltd. Şti., Fevzi Çakmak Mah. 10721 Sok. B Blok, No: 16/B, Safakent, Karatay, Konya, Türkiye
+90 332 351 92 85, +90 533 151 50 42, 0 332 502 50 42
bilgi@egitimyayinevi.com

Yayınevi Amerika Ofis: New York: Egitim Publishing Group, Inc.
P.O. Box 768/Armonk, New York, 10504-0768, United States of America
americaoffice@egitimyayinevi.com

Lojistik ve Sevkiyat Merkezi: Kitapmatik Lojistik ve Sevkiyat Merkezi, Fevzi Çakmak Mah. 10721 Sok. B Blok, No: 16/B, Safakent, Karatay, Konya, Türkiye
sevkiyat@egitimyayinevi.com

Kitabevi Şubesi: Eğitim Kitabevi, Şükran mah. Rampalı 121, Meram, Konya, Türkiye
+90 332 499 90 00
bilgi@egitimkitabevi.com

İnternet Satış: www.kitapmatik.com.tr
+90 537 512 43 00
bilgi@kitapmatik.com.tr

ilk okuyan siz olun
kitapmatik
internetteki kitapçınız

İÇİNDEKİLER

CUMHURİYETİN 100. YILINDA MUSİKİ MUALLİM MEKTEBİNDEN GAZİ ÜNİVERSİTESİNE UZANAN VİYOLONSEL EĞİTİMİNİN ÖYKÜSÜ..... 1
Berkcan Kayaarslan, Şebnem Yıldırım Orhan

ŞİNASİ ÇİLDEN'İN VİYOLONSEL EĞİTİMCİLİĞİNDE MÜZİKAL İLKELER 17
Murat Gök

ŞİNASİ ÇİLDEN'İN TÜRK MÜZİĞİNDE ÇOKSESLİLİK ANLAYIŞININ "İKİ VİYOLONSEL İÇİN ANADOLU EZGİLERİ" ALBÜMÜ EKSENİNDE İNCELENMESİ: ÇANAKKALE TÜRKÜSÜ ÖRNEĞİ 27
Muzaffer Soner Yılmaz, Ayşegül Göklen Yılmaz

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİ VİYOLONSEL EĞİTİMİNDE MASALSI ANLATIM YOLUYLA TEMEL DAVRANIŞLARININ KAZANDIRILMASINA İLİŞKİN UZMAN GÖRÜŞLERİ..... 43
Gizem Akkuş, Şebnem Yıldırım Orhan

VİYOLONSELDE OKUL ŞARKILARINA DAYALI PUS TEKNİĞİ ÖĞRETİMİNİN ENTONASYON ÜZERİNE ETKİLERİ 55
Semih Çoşkun, Şebnem Yıldırım Orhan

TÜRKİYE'DE VİYOLONSEL EĞİTİMİNDE J.J.F. DOTZAUER EXERCISES FOR VIOLONCELLO BOOK I KİTABININ VİYOLONSEL EĞİTİMİNDEKİ PEDAGOJİK ROLÜ VE ETKİLERİ..... 79
Tan Demiroğlu, Begüm Öz

VİYOLONSEL EĞİTİMİNDE KULLANILAN L.R. FEUILLARD METHODE DU JEUNE VIOLONCELLISTE METODUNUN İNCELENMESİ 97
Erkan Tonyalı, Şebnem Yıldırım Orhan

POPÜLER MÜZİKLERİN VİYOLONSEL EĞİTİMİNDE KULLANIMINA YÖNELİK BİR ÇALIŞMA (MUTLU YILLAR ŞARKISI) 111
Ali Can Basit, Şebnem Yıldırım Orhan

MESLEKİ MÜZİK EĞİTİMİ ALAN BİREYLERİN BAŞARI ODAKLI MOTİVASYONLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ 133
Ezgi Özkan Sarıgül, Şebnem Yıldırım Orhan

AMATÖR ÇALGI EĞİTİMİNDE TOPLU ÇALMANIN FARKLI PARAMETRELERE GÖRE MOTİVASYONA ETKİSİ 157
Fulya Elif Alp, Şebnem Yıldırım Orhan

VİYOLONSEL EĞİTİMİNDE BASAMAKLI PROGRAM ÖNERİSİ 171
Şebnem Yıldırım Orhan, Sinem Arıcı

SENFONİK MÜZİĞİN BANDO MÜZİĞİNE TRANSKRİPSİYONUNDA VİYOLONSEL ÇALGISI 181
Bahadır Çokamay, Muzaffer Soner Yılmaz

ÖNSÖZ

Müzik, insanlığın en kadim ve en etkileyici anlatım biçimi, sanat dallarından biridir. Bu anlatımın en etkileyici seslerinden biri ise viyolonseldir. Zengin tınısı, duyguları derinlemesine ifade edebilme gücü ve icracısına sunduğu geniş anlatım olanakları ile viyolonsel, özellikle son yıllarda daha popüler olmuştur. Viyolonsel eğitimi ise bu büyülü çalgının inceliklerini keşfetmek ve sanat dünyasına yeni icracılar kazandırmak adına büyük bir öneme sahiptir.

Elinizdeki Müzik Sanatı ve Eğitiminde Çağdaş Yaklaşımlar VII adlı bu eser, viyolonsel sanatını ve eğitimini odağına alan çağdaş yaklaşımları ele almakta, bu alandaki bilgi birikimini geniş kitlelere ulaştırmayı hedeflemektedir. Kitapta yer alan on bir bölüm, viyolonsel eğitimi başta olmak üzere çalgıya ilişkin sanatsal yaklaşımları da içermektedir.

Bu anlamlı çalışmayı, Türkiye'de viyolonsel icrası ve eğitimi denildiğinde akla ilk gelen isimlerden biri olan rahmetli Şinasi Çilden'e ithaf ediyoruz. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'ndan emekli olmuş değerli bir sanatçısı olan Çilden, sadece bir icracı değil, aynı zamanda 41 yıl Gazi Üniversitesi'nde viyolonsel eğitimine, viyolonsel öğretmeni ve müzisyen müzik öğretmeni yetiştirilmesine adanmış bir isimdi. Onun derin müzik birikimi, yenilikçi vizyonu ve viyolonsel sanatına duyduğu tutku, bugün de pek çok müzisyene ilham kaynağı olmaktadır.

Şinasi Çilden'in anısına ithaf edilen bu kitap, viyolonsel sanatına gönül veren herkes için bir rehber olmayı amaçlıyor. Bu çalışma, onun viyolonselin tınısına, repertuvarına kattığı derinlik ve eğitime adadığı yaşamına bir saygı duruşu niteliğindedir.

Bu kitabın hazırlanmasında emeği geçen tüm yazarlara ve bu eserin ortaya çıkmasını destekleyen herkese en içten teşekkürlerimizi sunarız. Şinasi Çilden'in viyolonsel çalgısına olan tutkusunun ve müziğe adanmışlığının yeni nesiller için bir ışık olacağına yürekten inanıyoruz.

Saygılarımızla,
Prof. Dr. Şebnem Y. ORHAN
Prof. Dr. Begüm ÖZ
Doç. Bahadır ÇOKAMAY

ŞİNASİ ÇİLDEN

Gazi Üniversitesi Öğretim Elemanı (1972-2014/2023-2024)

CSO Viyolonsel Sanatçısı (1980-2016 yılları arası)

1951 yılında Sinop-Boyabat'ta doğan Çilden, ortaokul ve liseyi Kastamonu Abdurrahmanpaşa Lisesi'nde okudu. 1968 yılında, 17 yaşındayken Gazi Eğitim Enstitüsü (GEE) Müzik Bölümü'ne girerek viyolonsel ile tanıştı. Viyolonsel öğrenimine Yıldıray ERDENER ile başladı ve 1971'de eğitimini yine onunla tamamladı. Bir yıl Muş'ta müzik öğretmenliği yaptıktan sonra 1972 yılında GEE Müzik Bölümü'nde viyolonsel asistanı ve daha sonra viyolonsel öğretmeni olarak 40 yılı aşkın süre görev yaptı. 1973'te kazandığı İspanyol bursuyla Barcelona Konservatuarı'nda Joseph TROTTA ile viyolonsel ve oda müziği çalıştı. 1978-1979 yılları arasında GEE Müzik Bölümü'nde bölüm başkanlığı yaptı. 1980 yılında açılan sınavı kazanarak Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Viyolonsel Sanatçısı oldu ve bu kurumda değişik zamanlarda dört yıl süreyle idari görevlerde bulundu. 1991'de doktoraya eşdeğer "Sanatta Yeterlik" derecesi aldı. Ankara içinde ve dışında çeşitli oda müziği gruplarıyla ve solo olarak çok sayıda konser etkinliğinde bulundu. 1972 yılından 2014 yılına kadar Gazi Üniversitesi'nde viyolonsel öğretmenliği görevini kesintisiz sürdürdü, çok sayıda lisans, lisansüstü öğrenci ve sanatçı yetiştirdi. 1972'den bu yana çeşitli orkestralar ve oda müziği gruplarıyla Ankara içinde ve dışında konserler gerçekleştirdi. Uzun yıllar Gazi Akademik Oda Orkestrası'nın şefliğini yürüttü. Çilden'in "İki Viyolonsel İçin Anadolu Ezgileri", "İki Keman İçin Anadolu Ezgileri" isimli iki nota kitabı ve "İki Viyolonsel İçin Anadolu Ezgileri" kitabını Şebnem Y.Orhan ile birlikte seslendirdiği "İki Çello Bir Anadolu" adını taşıyan bir CD albüm kaydı bulunmaktadır. 2014 yılında Müzik Eğitimcileri Derneği tarafından "Müzik Eğitimine Hizmet Ödülü"ne layık görüldü. CSO'daki görevinden 2016 yılında yaş haddinden emekliye ayrıldı.

Emeklilik dönemini oldukça üretken geçiren Çilden, kuruculuğunu Şebnem Orhan'ın yaptığı Gazi Üniversitesi Çello Orkestrası'nın ve "Viyolonsel Oda Müziği Topluluğu" nun kurucu ve onursal üyesi olarak Ankara içi ve dışı konser, çalıştay ve turne etkinliklerine katıldı. "İki Çello Bir Anadolu" albümünün yayımlandığı 2008 yılından sonra; özellikle pandemi dönemi ve sonrasında piyanolu trio, iki çello, iki çello-piyano, üç çello, üç çello-piyano ve dört çello için düzenlemeler ve besteler yaptı. Bu eserleri, 1 Mart 2024'te Ankara Güzel Sanatlar Lisesi, 5 Mart 2024'te Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi ve 25 Mart 2024'te Gazi Üniversitesinde "2023"Viyolonsel Oda Müziği Topluluğu" verdiği konserlerde seslendirdi. Ayrıca 11 Mart 2024'te eşi Şeyda Çilden, oğulları Erkin ve Emre Çilden ve torunu Deniz Çilden ile birlikte TED Ankara Koleji Lisesinde oda müziği konseri gerçekleştirdi.

Son konserinden dört gün sonra rahatsızlanarak hastaneye kaldırılan Şinasi Çilden 8 Nisan 2024 tarihinde Ankara'da yaşamını yitirdi. Çilden, keman eğitimcisi eşi Şeyda Çilden ile 50 yıllık evli, iki oğul ve iki torun sahibiydi.

Değerli hocamız ülkemize 52 yıl hizmet etmiş; çalışkan, dürüst, mesleğine, çalgısına, ülkesine tutkun bir vatanseverdi. Ülkenin dört bir yanında yetiştirdiği öğrencileri ve eserleri ile hep yaşayacak hocamız Şinasi Çilden'i özlem, saygı ve minnetle anıyoruz.

CUMHURİYETİN 100. YILINDA MUSİKİ MUALLİM MEKTEBİNDEN GAZİ ÜNİVERSİTESİNE UZANAN VİYOLONSEL EĞİTİMİNİN ÖYKÜSÜ[1]

Berkcan Kayaarslan[2], Şebnem Yıldırım Orhan[3]

Giriş

Musiki Muallim Mektebi'nden Gazi Üniversitesi'ne uzanan viyolonsel eğitiminin köklü tarihine ilişkin detaylı bir inceleme yapmak amacıyla bu çalışmada Musiki Muallim Mektebi ve Gazi Üniversitesi'nin tarihi, kuruluşu, gelişimi, bugünkü durumu, öğretmenleri, ulusal ve uluslararası değerleri konuları ele alınacaktır. Bu araştırmanın amacı, Musiki Muallim Mektebi ve devamı niteliğindeki kurum olan günümüz Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda yürütülen viyolonsel eğitiminin tarihini derinlemesine araştırmak ve bu eğitime katkı sunmuş birçok değerli ismi anmaktır. Mevcut amaca ulaşmak için bu tarihe tanıklık etmiş isimlerle görüşmeler yapılmış, önemli kaynaklara ulaşılarak sunulmuştur. Ayrıca elde edilen bilgiler ile bu köklü viyolonsel eğitiminin ülkemizdeki rolüne ilişkin kapsamlı bir bakış da sunulacaktır.

Yöntemsel Yaklaşım

Araştırma nitel araştırma yöntemleri ile kurgulanmış, elde edilen bulgular içerik analizi ile çözümlenmiştir. "İçerik analizi, belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik, yinelenebilir bir teknik olarak tanımlanır" (Büyüköztürk vd., 2017, s. 259). Çalışma hazırlanırken aşağıdaki basamaklar takip edilmiştir;

- Problem durumu ve kavramsal çerçeve oluşturulmuştur. Bu işlemde doküman incelemesi veri toplama yöntemi kullanılmıştır. "Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Nitel araştırmada doküman incelemesi tek başına bir veri toplama yöntemi olabileceği gibi diğer veri

1 Bu çalışma 4. Ulusal Sanat Eğitimi Sempozyumu'nda sözel bildiri olarak sunulmuş ve yayın aşamasında genişletilmiştir.

2 Arş. Gör., Gazi Üniversitesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı. ORCID: 0000-0003-4741-2371 berkcankayaarslan@outlook.com

3 Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı. ORCID: 0000-0002-6181-9680, s.y.orhan@hotmail.com

toplama yöntemleri ile birlikte de kullanılabilir" (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 189).

- Görüşme Formu'nun belirlenmesi için soru havuzu oluşturulmuştur.
- Oluşturulan havuzdan seçilen sorular ile Görüşme Formu belirlenmiştir.
- Belirlenen Görüşme Formu'nun yarı yapılandırılmış bir şekilde uygulanması kararlaştırılmıştır.

Öncelikle Musiki Muallim Mektebi yıllarına ait viyolonsel eğitimi bilgilerine ulaşabilmek adına Prof. Ali Doğan ile, ardından Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü'ne ait viyolonsel eğitimi bilgilerine ulaşabilmek adına Şinasi Çilden ile, kurumda uzun yıllar görev almış olması ve kurumun tarihçesine ait pek çok çalışma yapmış olması sebebiyle Prof. Dr. Ali Uçan ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Kaynak verilmeyen bilgiler bu üç değerli isim ile görüşmelerden elde edilmiş ses kayıtlarından deşifre edilmiş olmakla beraber araştırmacıların bilgilerine de dayanmaktadır.

Elde edilen bu bilgilerin irdelenmesi ve detaylandırılması için Cumhuriyetin ilanından itibaren pek çok viyolonsel sanatçısı, eğitmeni ve müzik öğretmeni yetiştiren Musiki Muallim Mektebi ve günümüz temsilcilerinden Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda sürdürülen viyolonsel eğitiminin öyküsünün ortaya konulması amaçlanmıştır.

Görüşmeler raporlanmış ve içerik analizi ile görüşmelerden elde edilen veriler çözümlenmiştir. Veri toplama yöntemleri ile (doküman incelemesi ve görüşme) elde edilen tüm bilgiler başlıklar halinde sunulmuştur.

Araştırmanın amacına ulaşabilmek adına *Cumhuriyetin 100. Yılında Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim/Bilim Dalı'nda verilen viyolonsel eğitiminin öyküsü nasıldır?* sorusuna yanıt aranmış ve bu tarihe büyük ölçüde tanıklık etmiş isimler ile yapılan görüşmelerden elde edilen referanslarla bu çalışma hazırlanmıştır.

Bir Okulun Doğuşu, Musiki Muallim Mektebi

Cumhuriyetin kurulmasından sonra çağdaş bir ulus olma yolunda birçok alanda atılımlar yapılmıştır. Bu atılımların başında da eğitim, sanat ve sanat eğitimi yer almaktadır. 1924 yılında kurulan Musiki Muallim Mektebi de sanat eğitimi konusunda yeniliklerin ilk basamağıdır.

Musiki Muallim Mektebi orta dereceli okullara müzik öğretmeni yetiştirmek amacıyla kurulmuştur. Bu amaç doğrultusunda 1 Kasım 1924'de öğretim hayatına başlamıştır (Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı [G.Ü.M.E.A.B.D] Tarihçe, 2021). Bu orta dereceli okullarda çağdaş müziğin de yer alması gerektiği görüşü ortaya çıktıktan sonra Musiki Muallim Mektebi gibi bir okul, bu okulun ise çağdaş müzik eğitimi verebilecek eğitmenlere ihtiyacı

ortaya çıkmıştır. Kısa bir sürede bunu başarabilmek için var olan kurumlara başvurmaktan başka çare bulunmadığı ortadadır.

Musiki Muallim Mektebinin öğretmen ihtiyacı o dönemki adıyla Makam-ı Hilafet Muzıkası'nın Ankara'ya 1923 yılında gelmesiyle karşılanabilecekti (Okyay, 2013, s.44). Bu kurum daha sonra Riyaset-i Cumhur Filarmoni Orkestrası olarak anılırken günümüzde ise Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası [CSO] adını taşımaktadır. Musiki Muallim Mektebi'nin ilk öğretmenleri de bu kurumun üyelerinden oluşmaktadır (Say, 1985, 861). Mektebin ilk müdürü yine Riyaset-i Cumhur Filarmoni Orkestası'ndan Osman Zeki Ungör olmuştur (Ankara Devlet Konservatuvarı Müdürlerimiz, t.y.).

Hem bando ve orkestraya müzisyen hem de orta dereceli okullara müzik öğretmeni yetiştirmek amacıyla kurulan Musiki Muallim Mektebi, daha sonra farklı amaçlara yönelik iki kurumun ortaya çıkması ile amaç geliştirmiştir. Ortaya çıkan ilk kurum 1936'da kurulan Ankara Devlet Konservatuvarı olmuştur. 1938 yılına kadar Konservatuvar ile Musiki Muallim Mektebi beraber eğitim gördükten sonra müzik öğretmeni yetiştirme amacı o dönemki adıyla Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü'ne devredilmiştir (G.Ü.M.E.A.B.D Tarihçe, 2021). Bu iki kurum da alanlarında ilk olması sebebiyle Musiki Muallim Mektebi'nin, günümüzde müzik eğitimi verilen bütün kurumların çekirdeği olarak kabul edilmesi mümkündür.

Gazi Üniversitesinin Kökleri, Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü

Gazi Üniversitesi günümüzde Türkiye'nin kalbi Ankara'da bulunan ve kökleri neredeyse 100 yıla dayanan Türk eğitim tarihinin önemli bir kurumudur. Günümüzde üniversite olarak anılan bu kurum cumhuriyetin kurulmasıyla beraber öncelikle mektep, ardından uzun yıllar enstitü yapılanması ile varlığını sürdürmüştür.

Gazi Üniversitesi 1926 yılında Ankara'da kurulmuştur (Baskan, 2001, s. 26). Fakat bu konuda farklı görüşler de bulunmaktadır. Gazi Eğitim Enstitüsünde öğretmenlik ve yöneticilik yapan (Biyografya, t.y.) Niyazi Altunya (2006, s. 16) okulun Konya'da 1926-1927 öğretim yılında açıldığını ve 1 Mart 1927'de derslere başlandığını belirtmiştir.

Görsel 1 Orta Muallim Mektebi [GEE]'nin Konya'da açıldığı Abdülhalim Çelebi Konağı (Altunya, 2006, s. 88)

Gazi Üniversitesi'nin resmi internet adresi Tarihçe bölümünde ise şöyle aktarılmaktadır;

> Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatı ile 1926 yılında temelleri atılan Gazi Üniversitesi, "Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü" adıyla açılmıştır. İsmi 1929 yılında 'Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü' olarak değiştirilmiş, 1976 yılında "Gazi Eğitim Enstitüsü" adını almış, 1982 yılında da "Gazi Üniversitesi" kimliğine kavuşmuştur. (Gazi Üniversitesi, 2022)

Altunya'ya göre ise (2006); Gazi Eğitim Enstitüsü'nün ilk adı Orta Muallim Mektebi'dir (s.12). Konya'da başlayan Orta Muallim Mektebi'nin eğitim serüveni 25 Ekim 1927'de okulun Ankara'ya taşınması ile devam etmiştir (Ersoy ve Aynı, 1966, akt. Altunya, 2006, s. 18). Ankara'da ilk önce dönemin Maarif Vekaletine ait olan şimdilerde ise Kültür Bakanlığı'nın bulunduğu binada, ikinci olarak Merkez Bankası Binası'nda ve son olarak da günümüz Mimar Kemaleddin'nin eseri olan Rektörlük Binası'nda eğitim-öğretim faaliyetlerine devam edildi (Altunya, 2006, s.88-89). Günümüz Rektörlük Binası'nın inşaatı, mektebin Ankara'ya taşındığı yıl olan 1927'de başladı ve 1930 yılında sona erdi (Gazi Üniversitesi, 2015).

Görsel 2 Günümüz Gazi Üniversitesi Rektörlük Binası (Gazi Kitabevi, 2021)

Gazi Orta Muallim Mektebi Müzik Şubesinden Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalına

Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü bir süre yüksekokul işlevi yürütmüştür. Bu kurum ortaokullara çeşitli branşlarda öğretmen yetiştirirken Resim, Beden Eğitimi ve Müzik Bölümleri aynı zamanda liselere de öğretmen yetiştirmekteydi (Şentürk, 2001, s. 138). Bu durumdaki farklılık bölümlerin öğrenim süresine de yansımaktadır. Resim, Beden Eğitimi ve Müzik bölümlerinin öğrenim süreleri 3 yıl iken diğer bölümlerin 2 yıldı (Özdemir ve Bastık, 2020, s. 10). 1967-68 yılında ise tüm bölümlerin öğrenim süresi 3 yıl olacak şekilde eşitlenerek bölümlerin ortak dersleri arttırılmış, 1978-79 öğretim yılında ise eğitim enstitülerinin öğrenim süresi 4 yıla çıkarılmıştır (Altunya, 2006, s. 37). 1982 yılında 17760 sayılı kanuna göre; "Ankara'da Gazi Üniversitesi adıyla yeni bir üniversite kurulmuştur" ibaresi bulunmakta, Gazi Yükseköğretmen Okulu'nun fakülteye dönüştürüldüğü belirtilmektedir (Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 1982). Böylece Müzik Şubesi Eğitim Fakültesi'nin bir bölümü olarak eğitim hayatına devam etmiştir.

Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile üniver yapıya ulaşan kurum 1985 yılında Fen Bilimleri Enstitüsü'ne bağlı olarak yüksek lisans programı, 1995 yılında ise aynı enstitü bünyesinde doktora programı başlatmıştır (Öğretmenlik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği [EPDAD] Özdeğerlendirme Raporu notları)[4]. 1997 yılında Yükseköğretim Kurulu (YÖK) kararı ile Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü kurulmuş

4 Rapor açık kaynak olarak sunulmamış olup Ana Bilim Dalı Akreditasyon Kurul Başkanı onayı dahilinde kullanılmıştır.

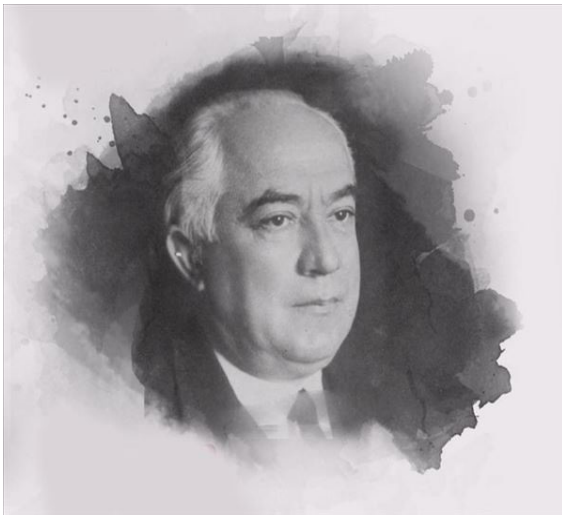
ve kurumun lisansüstü programları bu enstitüde sürdürülmeye devam etmiştir (Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2022). Bir süre Müzik Bölümü olarak lisans eğitimi hayatını sürdüren kurum 1998 yılında eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırılması sürecinde Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü adı altında Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı düzeyinde tekrar biçimlendirilmiştir (EPDAD Özdeğerlendirme Raporu notları). Bu köklü müzik eğitimi kurumu günümüzde halen Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı adıyla lisans, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı adıyla da yüksek lisans ve doktora programlarını sürdürmektedir.

Bu köklü kurumun eğitim programı birçok kez değişime uğramıştır. Müzik eğitimine ilişkin bu programları branş dersleri, öğretmenlik mesleğine dair alan bilgisi dersleri ve genel kültür dersleri olarak ayırmak mümkündür. Branş derslerine yönelik en önemli derslerden birisi de çalgı eğitimi dersleridir. Çalgı eğitimi de Musiki Muallim Mektebi'nin kuruluşundan günümüze dek her zaman varlığını sürdürmüştür. 1925 yılı Musiki Muallim Mektebi Talimatnamesine göre keman, piyano, flüt veya viyolonsel çalgıları öğrenilecek çalgılar olarak belirtilmiş ve her öğrenci yalnızca bu çalgılardan birini öğrenme mecburiyeti tutulmuştur (Tangülü ve Becerikli, 2020).

Bu çalgı dersleri 1931 yılı Ders Tevzi Cetveli'ne göre haftalık 12 saat işlenildiği görülmektedir. Fakat okulun Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü'ne geçmesinden sonra bu çalgı dersleri haftalık 2 saate indirilmiş ve buna ek piyano dersi de haftada 2 saat zorunlu ders olarak eklenmiştir. Çalgı dersleri "Esas Çalgı" adıyla 1966 yılı Haftalık Ders Dağıtımı Çizelgesine göre ise her yıl haftada birer saat olacak şekilde yeniden düzenlenmiştir (Altunya, 2006, s. 646-654). Günümüzde ise bu durum halen geçerliliğini korumakla beraber her öğrenci haftada 1 saat ana çalgı eğitimi almaktadır.

Musiki Muallim Mektebi'nde Viyolonsel Eğitmenleri

Musiki Muallim Mektebinin kurulduğu ilk yıllardan itibaren viyolonsel dersi verilmiş ve ilk viyolonsel eğitmenlerinden biri aslen kemancı olan Osman Zeki Üngör olmuştur. Görüşmeci Prof. Dr. Ali Uçan bu durumu şöyle açıklamıştır; "Viyolonsel öğrencisinin olduğu fakat herhangi bir sebeple viyolonsel eğitmeninin sağlanamadığı durumlarda yaylı sazlar, orkestra veya oda müziği öğretmenleri yardımcı olmuştur, bu tüm dünyada da böyledir" şeklinde belirtmiştir. Osman Zeki Üngör aynı zamanda hem Musiki Muallim Mektebinin ilk müdürü, hem de dönemin Riyaset-i Cumhur Filarmoni Orkestrası'nın (günümüz CSO) şefidir. İstikbal Marşı'mızı da Osman Zeki Üngör bestelemiştir.

Görsel 3 Osman Zeki Üngör (Anadolu Ajansı, 2020)

Aynı şekilde o dönemde Edip Sezen/Özsezen de viyolonsel derslerini yürütmüştür. Sonraki dönemlerde görüşmecilerden David Zirkin, Nusret Kayar, Martin Bohman isimlerine de ulaşılmıştır. Bir dönem İsmet İnönü önce Edip Özsezen'den sonra ise David Zirkin'den viyolonsel eğitimi almıştır.

David Zirkin ve Martin Bohman'ın ise emin olunmamakla beraber bir dönem Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü Müzik Şubesi'nde de ders verdiği belirtilmiştir. Görüşmeciler tarafından bilginin doğruluğundan emin olunmadığı için Tablo 1'de bu isimlere yer verilmemiştir. David Zirkin'in ayrıca Müzik Şubesi Başkanı Eduard Zuckmayer'in yakın arkadaşı olduğu ve beraber konserler verdiği belirtilmiştir. Mesut Cemil Tel yine kurumun son yılında 1937 yılında viyolonsel derslerini yürütmüştür.

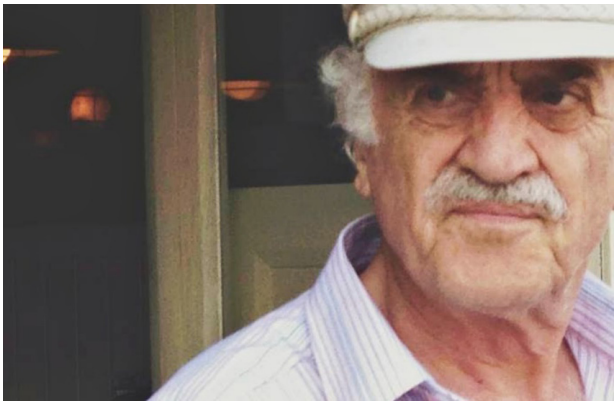
Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü Müzik Şubesi'nde Viyolonsel Eğitmenleri

Musiki Muallim Mektebi yıllarından sonra farklı bir yapılanma sürecine giren kurumda viyolonsel dersleri kesintisiz günümüze kadar devam etmiştir. Yapılan görüşmeler sonucunda Mesut Cemil Tel, Nejat Tekebaş, Nevzat Özkan, Aziz Gürerk, Yıldıray Erdener, Şinasi Çilden, Yakup Kıvrak ve Şebnem Yıldırım Orhan bu kurumda viyolonsel öğretmenliği yapan eğitmenlerdir. Bu bilgiler görüşmeciler tarafından belirtilirken Say'ın (1985, s.524-535) verdiği bilgilerle de paralellik içermektedir. Viyolonsel öğretmeni olmak için yetiştirilmek üzere kuruma en son alınan asistan ise Sinem Arıcı'dır. Aynı zamanda kadrosu başka bir üniversitede olmasına rağmen bu kurumdaki lisansüstü eğitimleri nedeniyle yetiştirilmek üzere, geçici olarak görev yapan birçok viyolonsel eğitimcisi asistan da yıllar içerisinde bu kurumda çalışmıştır.

Tablo 1 Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü Müzik Şubesinden Günümüze Viyolonsel Eğitmenleri[5]

Enstitü veya üniversite yapısında ders veren öğretim elemanları	Ücretli olarak ders veren öğretim elemanları (1 yıl ve üstü)	Kısa bir süre (1 dönem veya 1 yıl) ders veren öğretim elemanları
Mesut Cemil Tel	Şinasi Çilden (öncesi kadrolu)	Neslihan Ersoy
Nusret Kayar	Tayfun Karakelle	Koray Salman
Nejat Tekebaş	Şebnem Yıldırım Orhan (sonrası kadrolu)	Hasan Arapgirlioğlu
Nevzat Özkan	Başak Georgoretti	Erkan Tonyalı
Aziz Gürerk		
Yıldıray Erdener		
Şinasi Çilden		
Yakup Kıvrak		
Şebnem Yıldırım Orhan		

Musiki Muallim Mektebi'nin son eğitim yılı olan ve eski binasında öğrenimini sürdürdüğü tarihte viyolonsel derslerini yürüten Mesut Cemil Tel yine Gazi Orta Muallim Mektebi Müzik Şubesinde görevine devam etmiştir. Bu öğretmenler arasında ilk kadrolu öğretim elemanı ise Yıldıray Erdener olmuştur. Yıldıray Erdener aynı zamanda Gazi Eğitim Enstitüsü mezunudur, öğretmeni ise Nejat Tekebaş'tır. Yıldıray Erdener 1968 yılında Almanya'da gördüğü eğitimden (5 yıllık devlet burslu eğitim) sonra Türkiye'ye dönmüş ve ilerleyen yıllarda Gazi Eğitim Enstitüsü'nde en uzun süre viyolonsel dersleri yürüten öğretim elemanı olacak olan Şinasi Çilden aynı yıl öğrencisi olmuştur.

Görsel 4 Yıldıray Erdener (Müzik Eğitimcileri Derneği, 2021)

1972 yılında ise Şinasi Çilden kurumda asistan olarak göreve başlamıştır. Çilden 1972-1980 yılları arasında kadrolu olarak kurumda görev yapmıştır.

5 Ders veren öğretim elemanları kronolojik sıra ile verilmiştir.

1980 yılında Çilden Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nda viyolonsel sanatçısı olarak kariyerini sürdürmüş fakat eğitimciliğine hemen hemen hiç ara vermemiştir. 1972 yılından 2013 yılına kadar Gazi Eğitim Enstitüsü ve günümüz adıyla Gazi Üniversitesi'nde 41 yıl viyolonsel derslerini yürütmüştür. 2023-2024 eğitim-öğretim yılında yeniden bu kurumda viyolonsel eğitmenliğine başlamıştır.

Görsel 5 Şinasi Çilden

Şinasi Çilden'in kurumdan ayrılması sonrası Yakup Kıvrak kurumda asistan olarak görev yapmaya başlamış, daha sonra dönemin yardımcı doçent unvanını alarak 2000'li yılların başına kadar görevini sürdürmüştür. Bu süreçte Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nda görev yapan Çilden ücretli öğretim elemanı olarak ders vermeye devam etmiştir. Yakup Kıvrak'ın kurumdan emekli olmasıyla Tayfun Karakelle daha sonra Şebnem Yıldırım Orhan ücretli öğretim elemanı olarak kurumdaki görevlerine başlamıştır. Daha sonra Başak Georgoretti de ücretli ders vermiştir. 2007 yılında Şebnem Yıldırım Orhan yardımcı doçent kadrosu ile göreve başlamış ve günümüzde profesör doktor kadrosu ile devam etmektedir. Tayfun Karakelle Çukurova Devlet Senfoni Orkestrası'nda viyolonsel sanatçısı olarak, Basak Georgoretti ise Doğu Akdeniz Üniversitesinde Doçent olarak kariyerlerini sürdürmektedir.

Neslihan Ersoy ve Koray Salman ücretli olarak, Prof. Dr. Hasan Arapgirlioğlu görevlendirme ile kısa bir süre ders veren diğer öğretmenlerdir. Kadrosu Gümüşhane Üniversitesi'nde bulunan Öğretim Görevlisi Erkan Tonyalı 2023

yılında doktora tezini yapmak ve ders vermek üzere Gazi Üniversitesi'nde görevlendirilmiş olup halen 2024-2025 eğitim öğretim yılında da görevini sürdürmektedir.

En Uzun Süre Ders Veren Viyolonsel Öğretmeni: Şinasi Çilden[6]

Şinasi Çilden 1951 yılında Sinop'un Boyabat ilçesinde doğmuştur. 17 yaşında Gazi Eğitim Enstitüsü [GEE] Müzik Bölümü'nde mesleki müzik eğitimine başlamış ve viyolonsel ile burada tanışmıştır. Viyolonsel eğitimine Yıldıray Erdener ile başlayan Çilden, 1971'de mezun olmuş aynı yıl Muş'ta müzik öğretmeni olarak çalışmaya başlamıştır. Hemen ardından 1972 yılında GEE Müzik Bölümü'nde asistan olarak göreve başlamış, burada görev yaptığı sürede 1973 yılında İspanyol bursu ile Barcelona Konservatuvarı'nda Joseph TROTTA ile viyolonsel ve oda müziği çalışmıştır. Aynı zamanda bir dönem GEE Müzik Bölümü'nde 1978-1979 yılları arasında yöneticilik yapmıştır.

Görsel 6 Şinasi Çilden ve öğretmeni Yıldıray Erdener

Eğitimcilik kariyerini sürdürürken 1980 yılında CSO kadrosunu kazanarak kariyerini orkestra sanatçısı olarak sürdürmüştür. Eğitimciliğine neredeyse hiç ara vermemiş ve 41 yıl GEE Müzik Bölümünde sayısız öğrenci yetiştirmiştir. Gazi Üniversitesi'nde oluşturulan pek çok oda müziği topluluğunda yer almış ve çalıştırmış, Yakup Kıvrak ile 2 viyolonsel konserleri vermiştir. Lisansüstü eğitim alan viyolonsel öğrencileriyle oluşturduğu oda müziği topluluklarıyla konser ve turneler yapmış, onların mesleki gelişimine katkılarda bulunmuştur.

6 Bu başlıktaki bilgilerin bir kısmı 3 Mayıs 2024 tarihinde gerçekleştirilen Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Konseri El Programında yer alan Şinasi Çilden'in özgeçmişinden elde edilmiştir.

Görsel 7 Şinasi Çilden ve Yakup Kıvrak

Çilden'in 1980 yılında CSO'da görev yapmaya başlamasından sonra o dönemki adıyla Gazi Yükseköğretmen Okulu Müzik Şubesine viyolonsel öğretmeni olmak üzere Yakup Kıvrak asistan olarak girmiştir. 1982 yılında öğretim üyesi olan Kıvrak 20 yıl burada görev yapmıştır. Şinasi Çilden'in Müzik Şubesiyle bağlarının kopmamasıyla Kıvrak ile beraber birçok öğrenci yetiştirmiş ve konserler vermiştir. Kıvrak kurumdaki viyolonsel derslerinin yanı sıra orkestra derslerini de uzun yıllar yürütmüş olup ulusal ve uluslararası alanda birçok konser vererek kuruma büyük katkılar sunmuştur.

Çilden viyolonsel, keman ve oda müziği grupları için yazdığı düzenlemeler ve besteler ile de müzik eğitimine katkılar sunmuştur. İki Viyolonsel İçin Anadolu Ezgileri ve İki Keman İçin Anadolu Ezgileri isimli iki kitap yayınlamıştır. Aynı zamanda bu kitaplarda yer alan eserlerin bulunduğu İki Çello Bir Anadolu isimli CD albüm kaydını öğrencisi Şebnem Yıldırım Orhan ile seslendirmiştir. Çilden, bir konser programında bu çalışmaların önemini şu şekilde belirtmiştir:[7]

> 18 türkü ve oyun havası ile 2 özgün eserin yer aldığı toplam 20 parçadan oluşan "İki Çello Bir Anadolu" adlı albüm, türkülerimizin tek seslilik içinde barındırdığı çok seslilik ögelerinin çağdaş çokseslilik kurallarıyla işlenerek gençlerimize bir başka yaklaşım ve boyutta tanıtma ve sevdirmeye yönelik olarak hazırlanmış, eğitime de hizmet eden bir çalışmadır. Bu çalışma uluslararası platformda Türk müziği ve çellonun sunulması ve tanıtılmasına da hizmet etmektedir. Çilden'in uzun yıllar süren viyolonsel öğretmenliği süresince deneme fırsatı bulduğu bu çalışmalar, 2008 yılında kitap ve CD ile ulusal ve uluslararası bir boyut kazanmıştır. Ulusal ve uluslararası festival ve konser salonlarında seslendirilen albüm TC Kültür Bakanlığı tarafından DÖSİM'de bir dönem satışa sunulmuş, TBMM TV'de oturum aralarında geçmiş yıllarda bir süre seslendirilmiştir.

7 5 Mart 2024 tarihinde gerçekleştirilen 2 Çello Bir Anadolu Konseri el programında yer alan ve Şinasi Çilden'in kaleme aldığı tanıtımdan alıntılanmıştır.

Görsel 8 Şebnem Orhan ve öğretmeni Şinasi Çilden

Müzik eğitimine yalnızca viyolonsel eğitimi ile katkı sunmakla kalmamış çeşitli düzeylerde oda müziği derslerini de yürütmüştür. Uzun yıllar Gazi Akademik Oda Orkestrası'nın şefliğini de yürüten Çilden, Gazi Eğitim Fakültesi Viyolonsel eğitiminin bir uzantısı olan viyolonsel oda müziği topluluklarını da kurmuştur. Bu topluluk özellikle lisansüstü eğitim için Gazi Üniversitesi'ne gelen öğrencilerle adeta bir okul haline gelmiştir. 1995-1996 öğretim yılında Şinasi Çilden hocamızın büyük emekleriyle başlayan bu çalışmalar, daha sonra ülkenin dört bir yanında görev yapacak olan öğretim elemanlarının müzisyen kimliklerine büyük katkı sağlamıştır. Viyolonsel Oda Müziği Topluluğu, yıllar içinde Ankara, Van, Erzurum,Bolu, Burdur, Denizli ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde (KKTC) konserler vermiştir.

Görsel 9 Viyolonsel Oda Topluluğu ile (Ş.Çilden, Ş.Orhan, B.Georgoretti, C.Şaktanlı, M.Gök)

Türk viyolonsel okuluna büyük emekleri olan Çilden, aramızdan ayrılmadan önce de Gazi Viyolonsel Oda Müziği Topluluğu ile pek çok eserinin ilk seslendirilişini gerçekleştirmiştir. Çilden'in son 1 ay içerisinde verdiği konserler arasında; 28 Şubat 2024 tarihinde Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi'nde gerçekleştirilen Gazi Viyolonsel Oda Müziği Topluluğu ve Viyolonsel Orkestrası konseri, 1 Mart 2024 tarihinde Ankara Güzel Sanatlar Lisesi İki Çello Bir Anadolu projesinin ilk kez seslendirildiği yeni eserleri ve Gazi Viyolonsel Oda Müziği Topluluğu konseri, 5 Mart 2024 tarihinde 1. Uluslararası Viyolonsel Günleri'nde gerçekleşen İki Çello Bir Anadolu ve Gazi Viyolonsel Oda Müziği Topluluğu konseri, 7 Mart 2024 tarihinde Yenimahalle Belediyesi'nde gerçekleşen Çello Orkestrası konseri, 8 Mart 2024 tarihinde 1.

Uluslararası Viyolonsel Günleri'nde gerçekleşen Çello Orkestrası Konseri, 11 Mart 2024 tarihinde TED Koleji'nde ailesi ile birlikte gerçekleştirdiği konser ve 25 Mart 2024 tarihinde Gazi Üniversitesi'nde gerçekleşen Gazi Viyolonsel Oda Müziği Topluluğu konserleri yer almaktadır.

Görsel 10 Şinasi Çilden Viyolonsel Oda Müziği Topluluğu ile son konserinde

Son konserini gerçekleştirmesinden 4 gün sonra rahatsızlanarak hastaneye kaldırılan Çilden 8 Nisan 2024 tarihinde bedenen aramızdan ayrılmıştır. Onu her zaman güler yüzü, çalışma aşkı ve müziği ile hatırlayacak, müziği hiçbir zaman susmayarak nesiller boyu aktarılacak, ilelebet bizlerle yaşamaya devam edecektir. Öğretmenimize saygı, sevgi ve özlem ile…[8]

8 Değerli öğretmenimiz Şinasi Çilden anısına 27 Mayıs 2024'te gerçekleştirilen Anka Quartet konseri el programında öğretmenimize ithafen kaleme alınan kelimeler.

Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü ve Devamında Viyolonsel Eğitimi

Yapılan görüşmelerde; eski dönemlerde çalgı çalışma ve öğrencilerin viyolonsel çalgısı seviyesinin oldukça yüksek olduğu belirtilmiş ve bunun en büyük sebebinin okulun yatılı olması ve tüm hayati ihtiyaçların (barınma, beslenme gibi) karşılanarak öğrencilerden yalnızca derslerine çalışmasını beklenmesi olduğunun altı çizilmiştir. 1973 yılında yatılılığın kaldırılması durumu eğitime büyük bir darbe indirmiştir (Altunya, 2006, s. 687). Günümüzde yurtların geçmiş yıllardaki imkanlara nazaran okullara daha uzak olması, Ankara'nın büyük şehir olmasıyla beraber ulaşım süresinin fazla zaman alması gibi etkenler çalgı çalışma sürelerine ayrılacak vakitlerin azalmasına neden olduğu düşünülmektedir.

Ders olarak oda müziği dersinin olmadığı, teoride olmayan derslerin uygulamada konserler aracılığıyla yapıldığı da belirtilmiştir. Günümüzde lisans seviyesinde orkestra dersleri, lisansüstü seviyesinde de oda müziği ve birlikte seslendirme dersleri yer almaktadır. Viyolonsel dersleri sınavlarının her zaman komisyon yolu ile yapıldığı ve sınava tüm yaylı sazlar öğretmenlerinin girdiği de aktarılmaktadır.

1983-1984 eğitim öğretim yılında yüksek lisans eğitimi açılmış ve viyolonsel dersleri lisansüstü derecede verilmeye devam etmiştir. İlk yüksek lisans programına giren viyolonselciler Cihat Çakır ve Atilla Sağlam (1985-1986 eğitim öğretim yılı) olarak yapılan görüşmelerde belirlenmiştir. Yapılan görüşmeler sonucunda 1983, 1985 yılları arasında sanatta yeterlik programı açılarak kurumdaki öğretim elemanlarının bu programdan yararlanılması sağlanmıştır. Sanatta yeterlik programından ilk mezun olan viyolonselci Şinasi Çilden'dir. 1995 yılında doktora programı açılmış ve Erol Demirbatır ilk viyolonselci doktora öğrencisi olmuştur.

Bir dönem 1970'li yıllarda mektupla öğrenim yöntemi ile uzaktan eğitim programının müzik eğitiminde de uygulandığı fakat kısa sürede bu uygulamadan vazgeçildiği belirtilmiştir. Uygulamada önceden hazırlanmış kitapların kullanıldığı, fakat viyolonsel alanında bu uygulamanın yapılmadığı da belirtilmiştir.

Kurumda viyolonsel derslerinin her zaman her öğrenciye haftada 1 saat bireysel olarak uygulandığı belirtilmiştir. 2013-2023 yılları arasında 1 ders saatinde 2 öğrenci ile yürütülmüştür. Geçmiş yıllardaki prensip sürdürülerek 2023-2024 eğitim öğretim yılı itibari ile dersler tekrar haftada 1 saat bireysel olacak şekilde yapılmaya devam etmektedir.

Köklü Bir Geleneğin Ürünü: Gazi Üniversitesi Çello Orkestrası

Bu köklü eğitimin günümüzdeki en büyük çıktısının Çello Orkestrası olduğu söylenebilir. 2017 yılında bir doktora araştırmasıyla beraber filizlenen topluluk günümüze dek ulusal ve uluslararası platformlarda birçok konser vermiştir. Kurucu şef Şebnem Yıldırım Orhan olmakla beraber Şinasi Çilden topluluğun onursal üyesidir.

Gazi Üniversitesi himayesinde patentli bir orkestra olan Çello Orkestrası, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda eğitimini sürdüren lisans ve lisansüstü öğrencilerinin temelini oluşturduğu gönüllü bir topluluktur. Topluluğun 4 yaşından 70 yaşına kadar üyesi bulunmaktadır. Bu üyeler her yaştan ve meslekten amatör çello öğrencileri, mesleki müzik eğitimi alan ortaokul, lise ve üniversite öğrencileri, ülkenin dört bir yanında görev yapan müzik öğretmenleri ve farklı üniversitelerdeki akademisyenlerden oluşmaktadır.

Görsel 11 Cumhuriyetin 100 Yılı kapsamında gerçekleştirilen Çello Orkestrası Konseri

Konser repertuvarında öncelikle Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin teknik ve müzikal gelişimleri için viyolonsel eğitiminde kullanılan etüt ve sonatlara da yer vermekle beraber müzik tarihinde kült olmuş birçok eser bulunmaktadır. Türküden tangoya, film ve dizi müziklerinden popüler müziklere kadar geniş türlerde konser repertuvarını seyircilerin beğenisine sunan Çello Orkestrası, birlikten kuvvet doğar düşüncesiyle tüm Türkiye'yi kucaklayan ülkemizdeki ilk ve tek projedir. Üye sayısı gün geçtikçe artan orkestra, 25 Ekim 2023 tarihinde "Cumhuriyetin 100. Yılında 100 Çello" projesinde 114 viyolonselci ile Ankara'da konser gerçekleştirmiştir. Çello Orkestrası, bu köklü eğitim geleneği mirasını gelecek nesillere tanıtmak ve aktarmak üzere çalışmalarını sürdürmektedir.

KAYNAKÇA

Altunya, N. (2006). Gazi Eğitim Enstitüsü Gazi Orta Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüsü (1926-1980), Gazi Üniversitesi Yayınları.

Anadolu Ajansı, (2020). İstiklal Marşı'nın bestecisi: Osman Zeki Üngör. https://www.aa.com.tr/tr/kultur-sanat/istiklal-marsinin-bestecisi-osman-zeki-ungor-/1746553 sayfasından erişilmiştir.

Ankara Devlet Konservatuvarı, (t.y.). Müdürlerimiz. https://adk.hacettepe.edu.tr/tr/menu/mudurlerimiz-61 sayfasından erişilmiştir.

Baskan, G. A. (2001). Türkiye de Yükseköğretimin Gelişimi. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 21 (1), Retrieved from https://dergipark.org.tr/en/pub/gefad/issue/6769/91090

Biyografya, (t.y.) Niyazi Altunya. https://www.biyografya.com/biyografi/9219 sayfasından erişilmiştir.

Büyüköztürk, Ş., vd. (2017). Bilimsel Araştırma Yöntemleri (23. Baskı). Pegem Akademi.

Gazi Kitabevi. [@gazikitabevi5]. (2021, Temmuz 15). Şu an Gazi Üniversitesi'nin rektörlük binası olarak kullanılan, Cumhuriyet döneminin ünlü mimarlarından Mimar Kemaleddin'in eseri olan bina. Gazi Üniversitesi Merkez Yerleşkesi henüz etrafında yeni kuruluyor. [Tweet; https://x.com/gazikitabevi5/status/1415591863617265665] sayfasından erişilmiştir.

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (2022). Tanıtım. https://egtbil.gazi.edu.tr/view/page/290626/tanitim#:~:text=E%C4%9Fitim%20bilimlerinin%20sosyal%20bilimlerden%20 sayfasından erişilmiştir.

Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, (2021). Tarihçe. https://gef-guzelsanatlar-muzik.gazi.edu.tr/view/page/26429 sayfasından erişilmiştir.

Gazi Üniversitesi, (2015). Binamızın Tarihi. https://gazi.edu.tr/view/page/219/binamizin-tarihi sayfasından erişilmiştir.

Gazi Üniversitesi, (2022). Gazi Üniversitesi Tarihi. https://gazi.edu.tr/view/page/169255/gazi-universitesi-tarihi sayfasından erişilmiştir.

Müzik Eğitimcileri Derneği, (2021). Prof. Dr. Yıldıray Erdener'i Yitirdik. https://muzed.org.tr/prof-dr-yildiray-erdeneri-yitirdik/ sayfasından erişilmiştir.

Okyay, E. (2013). Atatürk Müzik Devriminin Simge Kurumu Ankara Devlet Konservatuvarı, Sevda-Cenap And Müzik Vakfı Yayınları.

Özdemir, M. Ç. & Bastık, H. (2020). Orta Muallim Mektebi'nden Gazi Terbiye Enstitüsü'ne. Öğretmen Eğitimi ve Öğretim, 1 (1), 1-13. Retrieved from https://dergipark.org.tr/tr/pub/jnate/issue/56903/738629

Say, A. (1985). Musiki Muallim Mektebi, *Müzik Ansiklopedisi* içinde (Cilt 3, 861. ss.). Başkent Yayınevi.

Şentürk, N. (2001). Musiki Muallimden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlar. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 21 (2), Retrieved from https://dergipark.org.tr/en/pub/gefad/issue/6768/91079

Tangülü, Z. & Becerikli, S. (2020). Musiki Muallim Mektebi (1924-1937). Asia Minor Studies, 8 (2), 458-466. DOI: 10.17067/asm.747050

Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (10. Baskı). Seçkin.

Yükseköğretim Teşkilatı Kanunu. (1982). *T.C. Resmi Gazete* (17760, 20 Temmuz 1982).